

Edina Hadžić

28.08.2026. 09:50
Pogledano: 544 puta

Nastanak bloka „trećeg svijeta“ i njihova politika

Čas obuhvata brainstorming o pojmu slobode, think-pair-share aktivnost o kolonijalizmu, obradu lekcije tehnikom "slagalica 2" kroz matične i ekspertske grupe o dekolonizaciji, aparthejdu i Pokretu nesvrstanih, te završnu analizu i izlazni upitnik.

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 9. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Društveno-humanističko područje

Predmet

Historija

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Razumjeti procese dekolonizacije, aparthejda i ulogu Pokreta nesvrstanih te osvijestiti vrijednost slobode i jednakosti.

Ishodi učenja i poučavanja

Učenik/učenica:

- objašnjava procese dekolonizacije i nastanak Pokreta nesvrstanih
- opisuje aparthejd kao oblik sistemske diskriminacije i nepravde
- analizira ulogu političkih lidera u borbi za nezavisnost
- kroz saradničko učenje i problemska pitanja povezuje historijske procese sa pojmom slobode

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Brainstorming na riječ "sloboda"

Brainstorming na riječ „sloboda“. Nastavnica na tabli bilježi asocijacije, kojima će se vratiti na kraju časa.

Aktivnost 2 – Think-pair-share

Učenici podijeljeni u parove, tehnikom think-pair-share (misli–razmijeni–podijeli), odgovaraju na pitanja koja dobivaju na listiću, a vezana za osvajanje kolonija i izbijanje svjetskih ratova. Najprije svako razmišlja samostalno, potom razmjenjuje mišljenje sa parom (u klupi), te na kraju dijele odgovore sa odjeljenjem.

Aktivnost 3 – Slagalica 2 (Jigsaw)

Obradu lekcije Nastanak bloka „trećeg svijeta“ i njihova politika uraditi tehnikom „slagalica 2“. Učenici se grupišu u 4 matične grupe od 5 članova izvlačeći papiriće (A, B, C, D) iz šešira. Svaki član unutar matične grupe dobiva određenu temu iz najavljene lekcije. Potom ustaje od stola i sjeda za stol sa brojem kojeg je dobio uz izvučeno slovo, tj. pripadajuće ekspertne grupe (1–4). Teme ekspertnih grupa su: 1. Dekolonizacija u Aziji; 2. Dekolonizacija u Africi; 3. Neokolonijalizam i aparthejd; 4. Pokret nesvrstanih. Prije odlaska u ekspertne timove, učenici popunjavaju dijagnostički upitnik, KWL tabelu, a odnosi se na temu koju je svako od njih dobio. Svaka ekspertna grupa pred sobom ima zajedničko poglavlje koje treba savladati u zadanom vremenu (15–20 minuta), a potom se vratiti u matičnu grupu, te ostale članove poučiti tome. Kao dodatnu pomoć, učenici na stolovima imaju 5 pitanja na koja će zajednički naći odgovore. U matičnoj grupi svaki ekspertni član, kad se vrati, poučava ostale informacijama za koje je bio zadužen. Na kraju će imati informacije o cijeloj lekciji. Eksperti su obavezni, po povratku, postaviti 2 pitanja svojim članovima u matičnoj grupi kako bi dobili povratnu informaciju da su razumjeli i shvatili činjenice koje su im

prezentirali.

Aktivnost 4 – Analiza asocijacija na riječ "sloboda"

Analiza rezultata na asocijaciju riječi „sloboda“ sa početka časa. Pitanje za učenike: Da li se osjećate slobodno u svom okruženju, ulici, školi…? (Donekle da, ali znamo da smo maloljetni pa je sloboda ograničena… Osjećam se slobodno kao stanovnica grada, ali nedovoljno slobodno kao žena.)

Aktivnost 5 – Izlazni upitnik

Učenici popunjavaju izlazni upitnik, a pitanja osmišljava nastavnik ovisno o tome šta želi saznati kao povratnu informaciju (Šta ti je bilo zanimljivo? Kako se osjećaš nakon realizacije aktivnosti vezanih za obradu lekcije…?). Učenici koji žele, čitaju svoje odgovore i otvaraju raspravu.

Zadaci za domaću zadaću: Koristeći neki od digitalnih alata, učenici već podijeljeni u matičnim grupama imaju zadatak da izrade mini dosije onog lidera iz lekcije (Tito, Naser, Nehru i Mandela) čije ime predstavnik grupe izvuče iz šešira. Dosije treba da sadrži biografske podatke lidera, ulogu u Pokretu ili političkoj sceni, strategiju upravljanja i jednu njegovu poznatu izreku.

Potrebni resursi

- Udžbenik za IX razred
- IKT
- Kartice za formativno praćenje (ulazne i izlazne kartice)

Praćenje i procjenjivanje

Formativno praćenje putem dijagnostičkog upitnika (KWL tabele) prije ekspertskog rada i izlaznog upitnika na kraju časa.

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Izrada mini dosijea (digitalnim alatom) o jednom od lidera iz lekcije (Tito, Naser, Nehru, Mandela) — biografski podaci, uloga u Pokretu/političkoj sceni, strategija upravljanja i poznata izreka.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola